

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ – ΕΚΘΕΣΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
02/12/2018

Β. Παρατηρήσεις:

1. Σύμφωνα με το συγγραφέα, σήμερα δεν είναι τυχαία η σχετική απουσία προτύπων και η συμπλήρωση του κενού τους από τις λεγόμενες «ευτελείς αξίες», καθώς διανύουμε μια μεταβατική περίοδο από ένα σύνολο γκρεμισμένων αξιών σε ένα άλλο που ακόμα δεν έχει διαμορφωθεί. Για το λόγο, λοιπόν, ότι η ανάπτυξη προτύπων αποτελεί ιδιαίτερη ανάγκη της ανθρώπινης δραστηριότητας και αντιστακτά την κοινωνική συνείδηση μιας ομάδας ή μιας εποχής και επιπρόσθετα τα πρότυπα οφείλουν την πνοή και τις μεταλλαγές τους στη δυναμική της κοινωνικής ζωής, τη διαφοροποίηση των τεχνικών μέσων, τη διαμόρφωση της κάθε νέας κουλτούρας, γίνεται σαφές ότι η εποχή δεν έχει τις σωστές βάσεις για να διαμορφωθούν νέα πρότυπα.

2. – Αρχικά αναφορά στη σημερινή εποχή που χαρακτηρίζεται από κατάπτωση ηθικών αξιών, προώθηση του τεχνικού πολιτισμού και των υλικών αγαθών. Επομένως, τα πρότυπα είναι κενά νοήματος.

- Χρειάζεται προσανατολισμός των νέων προς τα υγιή, θετικά πρότυπα που παράγουν πραγματικό έργο, όπως:

• **Πνευματικοί άνθρωποι**, οι οποίοι με το έργο τους αφυπνίζουν και ενεργοποιούν τον άνθρωπο, με σκοπό να προασπιστεί τις αξίες και τα ιδανικά του.

• **Επιστήμονες**, που δεν πρεσβεύουν το δόγμα «επιστήμη για την επιστήμη», αλλά έχουν αφιερωθεί στην επίλυση των προβλημάτων που ταλανίζουν την ανθρωπότητα πέρα από ατομικά - εθνικά συμφέροντα και σκοπιμότητες.

• **Πολιτικοί ηγέτες**, που δεν επιδιώκουν να ικανοποιήσουν προσωπικές φιλοδοξίες, αλλά αγωνίζονται με ήθος και ανθρωπιά, που είναι οραματιστές και άνθρωποι του δικαίου και της δράσης.

• **Καλλιτέχνες**, που προάγουν την τέχνη και αντιστέκονται στην εμπορευματοποίηση.

• **Απλοί άνθρωποι** που πιστεύουν σε αξίες και ιδανικά, με οικολογικές ανησυχίες και ευαισθησίες και δε μένουν παθητικοί δέκτες των εξελίξεων, αλλά αγωνίζονται.

3. Δομή παραγράφου:

Θεματική πρόταση: «Οι νέοι κάθε εποχής ... της αυθεντίας».

Λεπτομέρειες / Σχόλια: «Ο νέος κάθε εποχής ... κι αυτός τη συμβολή του;».

Κατακλείδα: «Να τραβήξουν ... ο ίδιος ο εαυτός τους».

Τρόπος ανάπτυξης: Με παραδείγματα. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί παραδείγματα, για να παρουσιάσει τις αλλαγές των νέων κάθε εποχής: «Άλλοτε φορά καμπάνες και έχει φαβορίτες, βάζει σκουλαρίκι, ακούει τζαζ ή heavy metal, κ.τ.λ. Στην ουσία είναι ο ίδιος, ορμητικός, ιδεαλιστής, άπειρος, ρομαντικός, αντιαυταρχικός, επαναστάτης».

4. Ποιητική - συγκινησιακή χρήση της γλώσσας:

α. Το χρήμα έχει γίνει για πολλούς από αυτούς το μόνο όνειρο.

β. Η νεολαία που τρώει πολύ λιγότερο κουτόχορτο από τους μεγάλους και σίγουρα δεν το χωνεύει καθόλου.

γ. Επί του παρόντος οι νέοι συνθλίβονται μέσα στην οικονομική δυσπραγία, την ανεργία.

5. α. αντανακλά: αντικατοπτρίζει, , διαμορφωθεί: δημιουργηθεί , κίβδηλα: ψεύτικα, συμβολή: συνεισφορά, επικρατούν: υπερισχύουν.

β. ανάπτυξη: συρρίκνωση, ορμητικός: συγκρατημένος, αδιάκοπη: ασυνεχή, ατομικισμού: πλουραλισμού / ανιδιοτέλειας, παρακμής: προόδου.

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Επικοινωνιακό πλαίσιο : Ομιλία

Προσώνηση: Αγαπητοί συμμαθητές, Κυρίες και κύριοι

Πρόλογος: Συγκεντρωθήκαμε όλοι εδώ σήμερα με αφορμή τον εορτασμό για την παγκόσμια μέρα των νέων. Αξιοποιώντας την ευκαιρία που μου δίνεται, θα ήθελα κι εγώ να διατυπώσω τους προβληματισμούς μου σχετικά με τα πρότυπα των νέων. Ως πρότυπα λειτουργούν κάποια πρόσωπα τα οποία έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και έχουν επιτύχει στόχους που θεωρούνται ιδανικοί από το κοινωνικό σύνολο, κυρίως από τους νέους. Είναι το πρόσωπο εκείνο αλλά και ο τρόπος ζωής ή η αξία που λειτουργεί ως παράδειγμα προς μίμηση. Τα πρότυπα που προβάλλονται σε κάθε εποχή είναι διαφορετικά, αφού διαμορφώνονται βάσει των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών συνθηκών που επικρατούν, όπως επίσης και των ιδεών και των αξιών που εκφράζουν τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή μια δεδομένη κοινωνία.

Κυρίως Μέρος:

A' Ζητούμενο

► Συνέπειες των αρνητικών προτύπων

- Κατευθύνουν τη σκέψη των νέων και καταργούν την εσωτερική ελευθερία σκέψης και έκφρασης.
- Προβάλλουν τη βία, την επιθετικότητα και τη διαφθορά.
- Προωθούν υλιστικές αξίες, αποπροσανατολίζοντας τους νέους από τις πραγματικές ανάγκες και τα προβλήματα.
- Καλλιεργούν τον ατομισμό, τον ωφελιμισμό, τις ανταγωνιστικές σχέσεις.
- Οδηγούν σε ρήξη με το οικογενειακό περιβάλλον.
- Γεμίζουν με άγχος τους νέους που προσπαθούν να τα μιμηθούν και να ανταποκριθούν στις επιταγές τους κι αν δεν τα καταφέρουν βιώνουν το αίσθημα της απόρριψης και της περιθωριοποίησης.

B' Ζητούμενο

► Γιατί τα πρότυπα έχουν τόση απήχηση σήμερα;

- Εξαιτίας της ανάπτυξης του υλικοτεχνικού πολιτισμού σε βάρος του ηθικοπνευματικού. Πιστεύει δηλαδή ο άνθρωπος πως η ευτυχία βρίσκεται στα υλικά αγαθά.
- Κατάπτωση των ηθικών αξιών και θεσμών.
- Το σχολείο και η οικογένεια δεν προσφέρουν πια ορθά πρότυπα, ενώ η προβολή αρνητικών προτύπων από τα ΜΜΕ διογκώνει το πρόβλημα.
- Ο άνθρωπος καλείται να ανταποκριθεί σε πολλαπλούς και αλληλοσυγκρουόμενους ρόλους, τους οποίους για να μπορέσει να επιτύχει αναζητά πρότυπα για να τον προσανατολίσουν.

Επίλογος: Ανακεφαλαίωση

Αποφώνηση: Σας ευχαριστώ ή Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

ΑΣΠΑΣΙΑ ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΕΤΟΣ

ΜΑΡΙΑ ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΠΑΣ